

Aan

Minister VWS

Deadline: 15 oktober
2021

nota

Kamerbrief Regie op elektronische gegevensuitwisseling
in de zorg

TER BESLISSING

plv. Secretaris Generaal
Directie Informatiebeleid /
CIO
Cluster iBeleid team A

Opgesteld door

Datum

8 oktober 2021

Kenmerk

3266876-1017468-DICIO

Uw kenmerk

Zaaknummer

1017468

Bijlage(n)

5

1. Aanleiding

Het wetsvoorstel Elektronische gegevensuitwisseling in de zorg (Wegiz) is op 3 mei jl. aangeboden aan de Tweede Kamer. Naar aanleiding van het verslag van de vaste Kamercommissie VWS zijn de vragen van de Tweede Kamer beantwoord en kunnen tegelijkertijd met deze brief naar de Kamer worden gezonden. Verder is voor de zomer de Meerjarenagenda Wegiz (MJA Wegiz) geactualiseerd en zijn er onderwerpen die samenhangen met dit wetsvoorstel, waarvoor de komende jaren aanvullend beleid nodig is.

Conform de voorbereidende gesprekken zijn de brieven samengevoegd en met deze brief informeert u de Tweede Kamer in samenhang met het wetsvoorstel over de beleidskaders die met het wetsvoorstel samenhangen, de actualisatie van de MJA Wegiz en welke stappen u wil gaan zetten op de onderwerpen waarvoor aanvullend beleid nodig is.

Met deze brief worden een aantal toezeggingen en moties afgedaan die tijdens of na het vorige AO zijn gedaan door de MMZS. Eén van die toezeggingen is het aanbieden van de MJA Wegiz.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd de brief Regie op elektronische gegevensuitwisseling in de zorg te ondertekenen en gelijktijdig naar de Tweede Kamer te sturen.

Toelichting deadline

U heeft aangegeven de voortgangsbrief en de overige stukken voor het herfstreces aan de Tweede Kamer te willen aanbieden.

3. Kernpunten

De brief Beleidskaders elektronische gegevensuitwisseling in de zorg wordt aangeboden samen met de nota naar aanleiding van het verslag en de nota van wijziging voor de Wegiz. De brief bevat een toelichting op de ontwikkeling van elektronische gegevensuitwisseling in de zorg tot op heden, een toelichting op de hoofdthema's in de beantwoording van de nota naar aanleiding van het verslag en op de voortgang op aanvullende beleidsinitiatieven die nodig zijn om elektronische uitwisseling van gegevens in de zorg te bevorderen.

I. De Wegiz

- Korte toelichting op wetsvoorstel, hoe ertoe gekomen is en er wordt ingegaan op een aantal thema's die vaker voorkwamen in de nota naar aanleiding van het verslag (zoals grondslagen en kwaliteitsstandaarden). Waarbij ook aandacht is voor het vliegwieleffect van het wetsvoorstel en de snelheid waarmee de zorg profijt heeft.
- Er wordt een stand van zaken gegeven over de geprioriteerde gegevensuitwisselingen en de actualisatie van de Meerjarenagenda Wegiz.
- Nictiz heeft eerder dit jaar een rapport opgesteld over de stand van zaken van elektronische gegevensuitwisseling in de paramedische zorg. Dat rapport wordt ter illustratie van de stapsgewijze aanpak met deze brief mee gezonden.
- Korte update over het feit dat de Gateway review is uitgevoerd en dat in lijn met de motie Renkema (Kamerstuk 27529, Nr. 226), die oproept het rapport en de stappen naar aanleiding van de aanbevelingen met de Kamer te delen, dit later dit jaar gebeurt.

II. De randvoorwaarden

A. *Randvoorwaarden voor uitwisseling: Publiek houderschap informatiestandaarden*

- De MMZS heeft aan de Kamer toegezegd te onderzoeken welke organisatie het beste informatiestandaarden kan beheren. Daar heeft VKA onderzoek naar gedaan, dit onderzoek wordt met deze brief meegestuurd. VKA raadt aan om het houderschap bij Nictiz te beleggen, in deze brief kondigt u aan deze mogelijkheid te gaan onderzoeken

B. *Randvoorwaarden voor uitwisseling: Zorgbrede afspraken en voorzieningen*

- Meer regie op landelijke infrastructuur (moties Van den Berg en Kerstens Kamerstukken II 2020/21, 27529, nrs. 222 en nr. 223): de moties verzoeken meer regie te nemen op de bestaande landelijke infrastructuur en aanpalende voorzieningen en om te onderzoeken welke voorzieningen onder publieke sturing te brengen zodat deze landelijk door zorginstellingen en patiënten kunnen worden gebruikt. MMZS heeft eind vorig jaar aan de Kamer gemeld hier een afwegingskader voor op te stellen, in deze brief kondigt u aan de Kamer voor het eind van het jaar te informeren over de invulling hiervan.
- De MMZS heeft tijdens het AO toegezegd de Kamer te informeren over de uitfasering van het zorgverlener identificatie en authenticatiesysteem UZI. In deze brief wordt de Proof of Concept uitgelegd en de laatste stand van zaken geschetst. De Kamer wordt volgend jaar opnieuw geïnformeerd.

C. *Randvoorwaarden voor uitwisseling: passende grondslagen*

- De MMZS heeft tijdens het AO een aparte brief over toestemming toegezegd; deze volgt later dit jaar.
- In de brief die nu voor ligt wordt, conform het verzoek van de MMZS, de DigiD aansluiting voor Mitz aangekondigd. Het Informatieberaad Zorg heeft haar verzocht de toestemmingsvoorziening Mitz zo snel mogelijk beschikbaar te maken voor de zorg. De staatssecretaris van BZK is

akkoord gegaan met een tijdelijke aansluiting van Mitz op DigiD met als voorwaarde dat deze wettelijke grondslag er komt.

- De MMZS heeft tijdens het AO ook toegezegd dat de gebruikersgegevens van volgzorg.nl met de Kamer gedeeld zullen worden. Die toezegging wordt hier afgedaan.

D. Randvoorwaarden voor uitwisseling: Informatieveiligheid

- In deze brief wordt beschreven hoe vanuit VWS de zogenaamde 'cyberweerbaarheid' van de zorg de aankomende jaren verhoogd kan worden.
- Daarnaast wordt beschreven hoe de zorg aangemoedigd gaat worden om aan te sluiten bij Z-CERT en wordt de motie Ellemeet uitgevoerd die oproept om te verkennen of aansluiting bij Z-CERT verplicht kan worden gemaakt.

E. Randvoorwaarden voor uitwisseling: kosten

- De MMZS heeft de Kamer toegezegd te verkennen hoe oog te houden voor mogelijke vendor lock-in in de zorg ten aanzien van IT leveranciers. In deze brief kondigt u aan dit in samenhang te doen met het onderzoek van ACM naar marktgedrag ICT-leveranciers. Dit onderzoek is nog niet gereed.
Wel heeft de ACM deze maand een bericht gepubliceerd over de marktordening van informatiesystemen en gegevensuitwisseling in de ziekenhuiszorg, vooruitlopend op de uitkomsten van het onderzoek.

F. Hergebruik van informatie

- Deze brief schetst de manier waarop u het gebruik van AI in de zorg meer wil stimuleren. Hiervoor heeft VWS het programma Data en AI opgericht.
- Daarnaast beschrijft de brief hoe u de zorg wil stimuleren om tot een veldnorm voor het gebruik van AI te komen.
- Daarnaast wordt de stand van zaken van de motie Veldman en Van den Berg (Kamerstuk 2020-2021 355 70 nr. 112) beschreven over het gebruik van gezondheidsdata voor wetenschappelijk onderzoek. De moties roept op te onderzoeken of wettelijke of beleidsmatige aanpassing noodzakelijk is en of er op Europees niveau eisen gesteld kunnen worden aan het volgens standaarden kunnen benaderen van informatie uit bronssystemen. Het onderzoek wordt op dit moment uitgevoerd en vanuit de EU loopt een initiatief om op Europees niveau kaders en richtlijnen op te stellen voor het delen van gezondheidsdata.

G. Internationale context

- Deze brief beschrijft een aantal ontwikkelingen binnen de EU op het gebied van gegevensuitwisseling in de zorg. O.a. over het uitwisselen van zogenaamde patiëntsamenvattingen tussen Europese ziekenhuizen. De brief schetst hoe Nederland bij deze ontwikkelingen betrokken is, via deelname aan het Europese E-health netwerk.

4. Toelichting

Kenmerk
3266876-1017468-DICIO

a. Draagvlak politiek

- Er is vanuit verschillende fracties geregeld aandacht voor het versnellen van elektronische gegevensuitwisseling in de zorg. De MJA Wegiz geeft uw prioriteiten aan op het gebied van elektronische gegevensuitwisseling in de zorg en beoogt zo bij te dragen aan de gewenste versnelling.
- De Kamer heeft bij monde van het lid Van den Berg (CDA) uitgesproken de Wegiz snel te willen behandelen. Een toelichting op het politiek draagvlak voor de Wegiz en aanpalende beleidsonderwerpen is te vinden in de beslisnota voor de aanbidding van de nota n.a.v. het verslag voor de Wegiz.
- Deze Kamerbrief behandelt de motie Van den Berg (CDA)/ Kerstens (PvdA) 'Meer publieke regie en sturing op bestaande landelijke ICT-infrastructuur en aanpalende voorzieningen.' (Kamerstuk 27529 Nr. 222). Deze motie is ingediend bij het VAO Gegevensuitwisseling op 5 november jl.

Dictum: verzoekt de regering:

- te onderzoeken hoe meer publieke sturing en regie te nemen op de bestaande landelijke infrastructuur LSP en aanpalende voorzieningen;
- in gesprek te gaan met VZVZ opdat de Patiëntenfederatie twee zetels krijgt in het bestuur van VZVZ en opdat er een onafhankelijk voorzitter komt, benoemd door de minister van VWS;
- te doen wat kan om te zorgen dat er op korte termijn een end-tot-end versleuteling komt;
- de Kamer daarover voor april 2021 te informeren

In de brief is hierover o.a. opgenomen dat:

- De Patiëntenfederatie een kwart van de stemrechten heeft in de Algemene Vergadering van VZVZ en dat de minister van VWS niet bevoegd is een bestuursvoorzitter bij VZVZ te benoemen.
 - Dat het verzoek tot end-tot-end versleuteling in het LSP overgebracht is aan VZVZ.
 - Dat u een afwegingskader voor publieke sturing opstelt
 - U de Kamer voor het eind van het jaar informeert over de uitkomsten.
- Daarnaast behandelt de brief de motie Veldman (VVD) en Van den Berg (CDA) 'Onderzoeken of er een wettelijke of beleidsmatige aanpassing nodig is om gegevens voor gezondheidsdoeleinden te hergebruiken.' (Kamerstuk 35570 Nr. 112)

Dictum: verzoekt de regering om te onderzoeken

- of wettelijke of beleidsmatige aanpassing noodzakelijk is voor het kunnen hergebruiken van gegevens voor gezondheidsdoeleinden.
- of er op Europees niveau eisen gesteld kunnen worden aan het volgens standaarden kunnen benaderen van informatie uit bronsystemen.

In de brief is hierover opgenomen dat:

- u op dit moment met het veld in gesprek ben om inzicht te krijgen in welke wettelijke en beleidsmatige knelpunten
 - Er vanuit de EU gezamenlijke ruimte voor zorgdata ontwikkeld wordt, volgens de principes van transparantie en privacy conform de AVG
- Met deze brief wordt de motie Ellemeet (GroenLinks) uitgevoerd (Kamerstuk 27529 Nr. 177)

Kenmerk
3266876-1017468-DIC10

Dictum: verzoekt de regering om te verkennen

- of deelname van zorgaanbieders aan Z-CERT verplicht kan worden gesteld.

In de brief is hierover opgenomen dat:

- Deelname aan Z-CERT niet verplicht wordt gesteld maar wel gestimuleerd wordt.
- Dit om de continuïteit en kwaliteit van de dienstverlening van Z-CERT niet in gevaar te laten komen

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Zowel politiek als bij de brancheorganisaties ontstaat er steeds meer draagvlak voor een actievare van de rol van de overheid en meer regie en sturing op elektronische gegevensuitwisseling.

De geactualiseerde MJA Wegiz is opgesteld met vertegenwoordigers vanuit het zorgveld en ter consultatie voorgelegd bij het Informatieberaad Zorg. Het Informatieberaad is akkoord met de uitkomsten. Na aanbieding van de MJA Wegiz aan de Tweede Kamer zal deze ook worden gepubliceerd op de website van het programma Egiz en het Informatieberaad Zorg.

Het Informatieberaad zorg heeft uitgesproken de toestemmingsvoorziening MITZ zo snel mogelijk voor de zorg beschikbaar te willen maken en een voorstander te zijn van de vervanging van het zorgverleners identificatie en authenticatie systeem UZI. Voor de beschikbaarheid van MITZ zet VWS primair in op de spoedzorg en medicatieoverdracht. Ook werkt VWS aan vervanging van UZI.

c. Financiële en personele gevolgen

Er volgen niet meteen financiële of personele gevolgen uit de beleidsbrief of de MJA Wegiz.

De MJA Wegiz betreft evenwel een lijst van gegevensuitwisselingen waarvan de Minister van oordeel is dat ze in aanmerking komen om bij AMvB onder de Wegiz te worden aangewezen. Wanneer de gegevensuitwisselingen bij AMvB worden aangewezen – en daardoor (gestandaardiseerde, volgens gecertificeerde producten of diensten) elektronische gegevensuitwisseling tussen zorgaanbieders verplicht wordt – zullen zich implementatiekosten en nalevingskosten voordoen. Daarom zal voorafgaand aan aanwijzing bij AMvB elke gegevensuitwisseling worden getoetst aan de hand van een MKBA en een bekostigingsonderzoek. Vervolgens zal bezien moeten worden of en zo ja hoe met deze uitkomsten wordt omgegaan. Hierbij kunnen tevens

compensatie of stimulering overwogen worden. Overigens lopen er al verschillende versnellingsprogramma's (VIPP's), die erop gericht zijn om de implementatie van een aantal gegevensuitwisselingen te stimuleren.

Kenmerk
3266876-1017468-DICIO

d. Juridische aspecten haalbaarheid

De MJA Wegiz bevat die gegevensuitwisselingen die in aanmerking komen om te worden aangewezen bij AMvB onder de Wegiz. Op grond van de Wegiz worden actualisaties van de MJA Wegiz aangeboden aan de Tweede Kamer. De Wegiz is op dit moment aanhangig in de Tweede Kamer. Opstellen en aanbieden van de MJA Wegiz loopt dus vooruit op inwerkingtreding van de Wegiz. Hier zitten echter geen risico's aan. De MJA Wegiz is een beleidsmatig stuk, dat vooral inzicht geeft in prioritering. De MJA Wegiz zal door de Wegiz van een wettelijke basis worden voorzien.

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

- De brief is afgestemd met WJZ, FEZ en de coördinerend adviseurs informatievoorziening van de DG-kolommen (CIVA's).
- De brief is afgestemd met VZVZ, de Patiëntenfederatie Nederland en BZK.
- De MJA Wegiz is opgesteld in nauwe samenwerking met de veldpartijen die de gegevensuitwisselingen hebben ingediend. Het eindproduct is ter consultatie voorgelegd aan het Informatieberaad Zorg.
- De MJA Wegiz is afgestemd met CZ, LZ, GMT, PG, PZo, DI en WJZ.

f. Gevolgen administratieve lasten

N.v.t.

g. Toezeggingen

Afgedaan met deze brief:

- De Kamer ontvangt in de zomer een zo volledig mogelijk overzicht van de tijdpaden van geprioriteerde gegevensuitwisselingen met de geactualiseerde MJA Wegiz. De Kamer zal dan in de aanbiedingsbrief een toelichting ontvangen op het tijdpad van de gegevensuitwisselingen die in de Meerjarenagenda zijn opgenomen.
- De Kamer wordt geïnformeerd omtrent de uitvraag bij de Autoriteit Persoonsgegevens over het gebruik van het inzagerecht loggegevens. Daarbij zal de MMZS de resultaten van de inventarisatie met betrekking tot volgjezorg.nl meenemen.
- De MMZS zal de Kamer in de eerste helft van 2021 informeren over de uitfasering en opvolging van het UZI-register en zal daarbij ingaan op de uitkomsten van de lopende pilot in de wijkverpleging.

Nieuwe toezeggingen:

- De Kamer wordt voor het eind van 2021 geïnformeerd over de vervolgstappen naar aanleiding van de Gateway Review die uitgevoerd is op programma Egiz. Dit is in lijn met de motie Renkema (Kamerstuk 27529, Nr. 226), die oproept het rapport en de stappen naar aanleiding van de aanbevelingen met de Kamer te delen.
- De Kamer wordt begin 2022 geïnformeerd over alle resultaten van het programma Waardevolle AI voor gezondheid en het beleid hierop voortgezet wordt.

h. Fraudetoets
N.v.t.

Kenmerk
3266876-1017468-DICIO

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

In deze nota zijn alle tot personen herleidbare gegevens op ambtelijk niveau onleesbaar gemaakt.